

AMNESTIE

Bert Van Nuffel en de VLAM

Na de Tweede Wereldoorlog eiste de Vlaamse beweging geregeld amnestie voor de veroordeelde collaborateurs. Over dit thema is heel wat materiaal aanwezig in het ADVN. Het net ontsloten archief Bert Van Nuffel (BE ADVN AC525) zorgt voor een nieuwe aanvulling.

In de zomer van 1975 – het Heilig Jaar van de Verzoening – organiseerde Bert Van Nuffel, in samenwerking met de Nest Van der Hallen-jeugdgemeenschap, een voettocht naar Rome. Het doel van de bedevaart was dan ook om aan paus Paulus VI een petitie voor amnestie te overhandigen. De 100 000 handtekeningen waren verzameld door de Vlaamse Amnestie Militanten (VLAM) van Robert Schamp en Kamiel Van Damme. In het archief bevinden zich niet alleen de voorbereiding en het verslag van de bedevaart, maar ook het archief van de VLAM (BE ADVN AC767) dat via de weduwe van Schamp in het bezit van Van Nuffel was gekomen.

De briefwisseling (1973-1975) geeft een duidelijk beeld van de petitieacties en het beroep dat op kerkelijke gezagsdragers zoals de pauselijke nuntius, werd gedaan.

Via de bedevaart en de VLAM was Van Nuffel eind 1976 in contact gekomen met August Vanhumbeek, de man die zonder veel succes probeerde het Algemeen Komitee voor Amnestie van Raymond Derine, ook bekend als het Comité van de 12, tot meer actie aan te zetten. Vervolgens richtten Vanhumbeek, Eduard Pilaet, de weduwe Schamp en Van Nuffel de Werkgroep Aretz op met als belangrijk doel de uitgave van het dagboek van

Ook bij het pausbezoek van Johannes Paulus II aan België in 1985 werd de eis tot amnestie herhaald. Affiche van de TAK-amnestieacties. [ADVN, VAFB3]

Anna Hubertina Aretz (1893-1973). Hoewel Aretz aan het einde van de Tweede Wereldoorlog door haar verzetsactiviteiten (vooral hulp aan de Joodse bevolking) in diverse concentratiekampen was terechtgekomen, ijverde ze na de bezetting voor amnestie en verzoening. De publicatie werd niet gerealiseerd en veel verder dan lobbywerk bij enkele politici kwam de werkgroep niet. In het midden van de jaren 1990 hernam

Van Nuffel zijn acties voor amnestie. Hij volgde van zeer nabij het decreet Suykerbuyk en de heropening van de zaak Irma Laplasse. Met het Komitee Verzoening in Gerechtigheid organiseerde hij misvieringen die in het teken stonden van oproepen tot amnestie en het herdenken van de repressie. Deze acties stimuleerden Van Nuffel tot historisch onderzoek over de repressie en Breendonk II in het bijzonder. [tc]